

УДК 316.46:005.336.4

Миросліп О.В.¹

¹студентка Хмельницького університету управління та права ім. Леоніда Юзькова

САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПУБЛІЧНИХ УПРАВЛІНЦІВ

У сучасному публічному управлінні ефективність управління залежить не лише від його професійних знань та посадових повноважень, а й від внутрішніх компетенцій, серед яких ключове значення мають лідерські якості. Розвиток цих якостей можливий завдяки самоменеджменту – системі практик і методик, що дозволяють ефективно організовувати власний час, ресурси, емоції та зусилля для досягнення поставлених цілей [1].

Самоорганізація є першою сходинкою до розвитку професійної відповідальності. Публічний управлінець, який планує час і контролює виконання завдань, демонструє дисципліну та готовність брати на себе зобов'язання, а це підвищує довіру колег і громадян. Для організації часу та пріоритетів використовуються різні методики. Методика SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) дозволяє формувати цілі чітко, вимірювано та досяжно, забезпечуючи контроль за результатами. Інший підхід – Getting Things Done (GTD) – систематизує всі завдання та робить діяльність управління прозорою і передбачуваною [2].

Не менш важливим аспектом самоменеджменту є розвиток емоційного інтелекту, що включає самосвідомість, самоконтроль, мотивацію, емпатію та соціальні навички. Практики щоденної рефлексії, аналізу власних емоційних реакцій та отримання конструктивного зворотного зв'язку дозволяють державному службовцю ефективно взаємодіяти з громадськістю та колегами, уникати конфліктів і створювати сприятливий мікроклімат у колективі [3].

Самоменеджмент також можна розглядати як індивідуальний самокоучинг. Публічний управлінець формулює питання на кшталт: «Які навички я маю розвинути протягом наступних шести місяців, щоб ефективно модерувати управлінські засідання?» Такий підхід дозволяє розробити персональний план професійного розвитку, формувати критичне мислення та здатність до саморефлексії, а також спрямовувати зусилля на досягнення результатів [4].

Дослідження підтверджують, що державні службовці з високим рівнем самоменеджменту та розвиненим емоційним інтелектом демонструють більшу ефективність у сфері управління людськими ресурсами. Вони здатні організовувати власну роботу, комунікувати з колегами та громадянами, уникати конфліктів і формувати сприятливий робочий мікроклімат. Застосування методик SMART і GTD, щоденна рефлексія та практики

самокоучингу стають ефективним інструментом розвитку лідерських компетенцій, формуючи сучасне громадяноцентричне лідерство [5].

Крім того, важливим аспектом є планування кар'єрного зростання через оцінку власних сильних і слабких сторін. Практики самоменеджменту допомагають публічному управлінцю виявляти, які професійні та управлінські навички потребують розвитку, і коригувати власні дії для досягнення стратегічних цілей.

Розвиток лідерських компетенцій через самоменеджмент включає здатність ефективно делегувати завдання, організовувати роботу команди та підтримувати баланс між контролем і довірою до колег, що підвищує продуктивність та сприяє формуванню корпоративної культури в органах публічного управління.

Отже, для публічного управлінця самоменеджмент виступає базою для розвитку самоорганізації, відповідальності, стресостійкості, стратегічного мислення та емоційного інтелекту – ключових компонентів лідерства. Через розвиток навичок саморефлексії, постановки цілей, пріоритизації та прийняття рішень управлінець вчиться керувати не лише собою, а й ефективно впливати на інших. Саме таким чином самоменеджмент формує здатність до етичного лідерства, що особливо важливо у сфері публічного управління, де високий рівень довіри та підзвітності. Вважаємо, що самоменеджмент є ключовим інструментом професійного зростання публічного управлінця та підвищення ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, особливо в контексті сучасних реформ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Юринець З. В., Макара О. В. Самоменеджмент : навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 272 с.
2. Ажажа М. А. Самоменеджмент в органах публічного адміністрування : методичний посібник. Запоріжжя : ЗЦППКК, 2018. 40 с.
3. Самоменеджмент : навч. посібник / Леськів Г. З., Левків Г. Я., Бліхар М. М. та ін. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с.
4. Сахно О. В. Самоменеджмент : навч. посібник. Київ: Університет менеджменту освіти, 2015. 224 с.
5. Лугова В. М., Голубев С. М. Основи самоменеджменту та лідерства. Харків : ХНЕУ, 2020. 180 с.